

Bekentenis van Pierlot

Pierlot zat op zijn stromat in zijn vochtige cel, met zijn hoofd tussen zijn handen. Hij had alle moed en arrogantie die hij tijdens zijn hele proces tentoongespreid had, verloren. Zijn laatste uur was geslagen, dat wist hij maar al te goed.

Op deze druilerige dag in januari 1786, wachtte de beul op het volle marktplein. Het volk was gekomen om getuige te zijn van de een van de vreselijkste terechtstellingen die ooit door het menselijke rechtssysteem verordend was.

Pierlot zou acht keer gefolterd worden met een gloeiend ijzer en levend in stukken gescheurd worden. Het feit dat hij een geestelijke was had de beslissing van de rechters nauwelijks beïnvloed, in tegendeel. Dat een geestelijke zo'n gruwelijke misdaad had gepleegd, vereiste een straf die een voorbeeld stelde. Bovendien had hij met voorbedachten rade gehandeld. Hij had het plan voor zijn gruwelijke vergrijp tientallen keren in zijn hoofd gerepeteerd.

Pierlot was veroordeeld, veroordeeld tot de dood, veroordeeld om te lijden en tegelijk veroordeeld om zijn geweten te verlichten. Hij wilde praten, uitleg geven, zich ontdoen van de last die op zijn ziel drukte.

Pierlot woonde in Verviers, een kleine stad van zes buurtschappen horend bij Luik.. Zijn sinistere plan kreeg vorm op een dag in december 1785. Laten we luisteren naar de bekentenis van de moordenaar:

“Het is het spel dat me stap voor stap tot de misdaad gebracht heeft en van daar naar de afschuwelijke terechtstelling die me wacht. Al sinds lange tijd heb ik de slechte gewoonte gekregen en gehouden van het spelen in de lotto. Ik had er grote bedragen mee verloren. En die verliezen, of eigenlijk de funeste en denkbeeldige hoop om de verliezen goed te maken door een paar keer geluk hebben, heeft me steeds dieper en dieper in de afgrond gestort. Ik geloofde dat bij elke trekking, bij de nummers die ik had gekozen, er wel enkele tevoorschijn waren gekomen die me door hun combinatie een grote som geld zouden opleveren. Een som, voldoende om me in een keer in staat te stellen mijn schulden af te lossen en me voldoende welstand te verschaffen om me boven de wens te winnen met gokken te verheffen. Echter, het is die fatale illusie die in plaats van het vuur van het spel te blussen, het alleen maar aanwakkerde. Door die illusie werd ik stap voor stap gedreven tot de misdaad en vandaar tot die afschuwelijke terechtstelling die me wacht en die illusie zal velen na mij ook in het verderf storten.

Ik was begonnen met, op goed geluk, kleine bedragen in te zetten. Dit vormde geen gevaar voor mijn fortuin. Soms won ik wat, maar altijd minder dan ik verloren had. Dit bracht me echter wel op de gedachte dat, als ik meer ingezet zou hebben op de winnende nummers, ik een grotere winst zou hebben gehad dan mijn inzet. Ik begon ongemerkt steeds grotere bedragen

in te zetten. Uiteindelijk gaf ik me over aan al die fantasieberekeringen die me genoeg winst opleverden om mijn verliezen goed te maken en voldoende zou zijn voor een wijs man die zijn verlangens binnen de perken weet te houden. De paar keer dat ik won, maar veel minder dan mijn inzetten, voedden mijn ijdele hoop. En gedreven door hoop stevende ik op mijn ondergang af, echter zonder de illusie te verliezen die me zover had gebracht.

Ik moest op 12 december 1785 aan juffrouw Fraquinet een bedrag van 1200 pond terugbetalen. Zij had mij dat geld in goed vertrouwen geleend om een eerlijk en verdienstelijk beroep uit te oefenen zoals ik haar voorgespiegeld had. Ik kon dat geld niet terug betalen. Ik vreesde de rechterlijke vervolging die zij zeker zou inzetten. Toen had ik nog een goede reputatie die ik opgebouwd had met een geregeld leven. Ik had een leven zonder incidenten tot het moment dat ik me overgaf aan de goklust. Die reputatie was me veel waard en ik moest voorkomen dat die verprutst zou worden door een juridische vervolging waardoor ik losbandig zou lijken. Maar weinig mensen wisten dat ik in de lotto speelde en ik moest ervoor hoeden dat ze erachter kwamen in welke mate ik me had laten meeslepen.

Ik dacht na over de mogelijkheden om me uit deze moeilijke situatie te redden. De reputatie die ik genoot in de stad was enorm belangrijk voor me en ik zou alles ervoor opzij zetten behalve misschien mijn hartstocht voor het spelen in de lotto. Om beide passies die mij beheersten te bevredigen, kon ik maar één manier verzinnen. Het was verschrikkelijk. Op een ander moment zou het idee alleen al alles in mij in opstand hebben laten komen. Echter, ik had geen oog voor iets anders dan de vreselijke gedachte dat ik mijn reputatie zou verliezen en niet meer zou kunnen gokken.

Ik had een intieme vriend, of beter een beschermer, namelijk het raadslid Delmotte. Hij vertrouwde me volledig, wat ik verdiende tot het moment dat ik mijn misdaad pleegde. Ik had bij hem thuis vrij toegang, alsof het mijn eigen huis was. Ik had in de gaten dat hij een groot inkomen had en dat geld niet verbruikte omdat hij zo zuinig leefde. Hij zou zo een aanzienlijk fortuin opgebouwd hebben. Dat fortuin zou mij de mogelijkheid bieden aan mijn beide passies toe te geven. Echter, ik moest me dat fortuin ongehinderd zien toe te eigenen.

Met dit idee in het hoofd en met mijn kennis van het interieur en de gebruiken van het huis van de heer Delmotte kwam ik tot de conclusie dat ik alleen mijn doel kon bereiken door de man te vermoorden. Ik was zo verblind dat ik hiertoe ook in staat was zonder afschuw te voelen.

Er was echter nog een moeilijkheid, namelijk de moord ongehinderd plegen zonder getuigen. Dus ik moest voor altijd te verhullen wie die vreselijke moord waartoe ik besloten had, gepleegd had. Er waren verschillende obstakels voor het uitvoeren van de misdaad en de noodzakelijke geheimhouding ervan. Er werkten twee meisjes, twee zussen, voor de heer Delmotte. Zijn gezondheidstoestand maakte het nodig dat er altijd iemand bij hem in de buurt moest zijn en dat ze hem eigenlijk ook niet uit het oog mochten verliezen. Deze meisjes zouden de eerste slachtoffers worden van het afgrijselijke project dat ik uitvoerde.

Boven de kamers van het raadslid woonde de abt Songé. Ik bedacht me dat drie opeenvolgende moorden gepleegd in het huis waar hij woonde niet onopgemerkt voor hem konden blijven. Vooral niet omdat hij goed bevriend was met het raadslid en net als ik vrij toegang had tot diens huis. Trouwens, zelfs als ik het geluk zou hebben en mijn voorbereidingen gegarandeerd zouden hebben dat hij niets zou zien en ook de geluiden van de stervenden niet zou horen, dan zou ik toch niet de herrie, die ik moest maken bij de inbraak om bij het door mij begeerde geld te komen, verborgen kunnen houden. Ik besloot dus hem ook te vermoorden net als de andreen in het huis. Zie hier hoe ik toewerkte naar de uitvoering van deze gruwelijke onderneming die me toe zal leiden naar de terechtstelling die ik dik verdiend heb en die nooit streng genoeg kan zijn.

Om me het eerst te ontdoen van de twee dienstbodes, riep ik hen naar beneden en zei dat hun moeder stervende was en hen nog graag een keer wilde zien. Ze gingen weer naar boven naar het raadslid en vroegen hem toestemming om te vertrekken. Ik zei tegen de eerste zus die kwam dat ik haar eerst zou rijden en later de andere zou meenemen omdat ze het raadslid niet alleen konden laten in het huis. We vertrokken vroeg in de ochtend en ik had veel moeite om haar te vermoorden: ze verdedigde zich zo goed dat ik bedacht, dat als ze een mes had gehad, ze mij daarmee dood had kunnen steken. Nou ja, na veel inspanning kon ik haar eindelijk doden en ze zal, toen men haar vond, wel erg gekneusde handen gehad hebben. Ik ging de andere zus halen die ik in twee klappen dood sloeg en die geen andere beweging maakte dan haar rechter been een beetje strekken. Na die executie, pakte ik de sleutel van het huis die zij in haar zak had. Ik ging direct naar de kamer van het raadslid die ik rechtopzittend op zijn bed aantrof. Toen hij me zag binnenkomen, vroeg hij hoe het met de moeder van de dienstbodes ging en of ze al terug waren gekomen. Na alle bloedvergieten was nog niet alle menselijkheid uit me verdwenen. Bij die blijk van goed vertrouwen van het raadslid voelde ik me wel schuldig. Maar ik had ook direct door dat het onmogelijk was nu te stoppen zonder het risico te lopen dat ontdekt werd welke misdaad ik gepleegd had. Ik kwam mijn schuldgevoel te boven en voor er nog iets tussen kon komen gaf ik hem 3 of 4 klappen met een knuppel op zijn hoofd en liet hem voor dood achter op zijn bed. Ik ging direct naar boven naar de kamer van de abt Songé. Ik had pech want totaal onverwacht bleek de kamer op slot te zijn. Door die omstandigheid ging alles mis en dat dreef mij uiteindelijk in de armen van de de justitie. Ik riep abt Songé en hij kwam open doen. Ik zei hem direct naar beneden te gaan naar raadslid Delmotte die, zo vertelde ik, een vreselijk lawaai maakte omdat zijn twee dienstbodes vertrokken waren naar hun stervende moeder.

Op het moment dat hij zijn broek aan ging trekken gaf ik hem een klap met de knuppel waardoor hij met zijn hoofd op het bed belandde. De twee klappen die ik daarna uitdeelde werden opgevangen door de bedgordijnen die zich tussen zijn hoofd en de knuppel bevonden. Omdat die gordijnen los hingen dempten ze de kracht van de klappen zodanig dat

ze nauwelijks effect hadden. Songé kwam bij uit zijn verdoving, werd meteen helder van geest, stond op, greep me en gooide me op de grond en trok me uit zijn kamer. Aangezien deze aanslag mislukt was restte mij geen andere uitweg dan te vluchten. Ik ging op weg richting Spa en ik nam een ontbijt in Grand Cerf, waar ik een gids vroeg om me door het bos van Sauvenière naar Chenaux te leiden. In Cheneux woonde mijn tante en aan haar bekende ik mijn misdaden. Ik hield me daar verborgen gedurende acht dagen, maar was wel zo vrij om geregeld mee te eten met de familie. 's Avonds trok ik me terug in een klein hok dat net gebouwd was naast het huis en nog geen dak had. Men had hier een bed voor me gemaakt verborgen achter de voorraad turf. Echter, justitie zat achter me aan, en vanuit mijn schuilplaats hoorde ik tweemaal de patrouille die mijn spoor volgde, huiszoeking doen in het huis van mijn tante. Ik begreep dat ik in gevaar was en dat ik vroeg of laat ontdekt zou worden. Daarom dacht ik dat het noodzakelijk was voor mijn veiligheid dat ik verder zou gaan en het grondgebied van het gewest Luik zou verlaten. Ik maakte mijn tante deelgenoot van mijn zorgen en bekende haar dat ik verder weg moest vluchten als dat mogelijk was. In plaats van tegen mijn plannen in te gaan, stemde ze ermee in. Ze was ongetwijfeld heel blij zich van mij te kunnen ontdoen en zei dat al deze nacht een van mijn neven me zou vergezellen. We zouden dan proberen de uiterste grens te bereiken die nog onder de wetten van de bisschop van Luik viel. We vertrokken ook echt die nacht en arriveerden bij het kriecken van de dag bij Outrée, een grote eenzaam gelegen pachthoeve waar ook een van mijn neven verbleef. Hij werkte er als knecht. Ik vroeg onderdak aan de boer na hem eerlijk mijn misdaden bekend te hebben. De dramatische en berouwvolle toon waarop ik mijn verhaal vertelde raakte hem. Ik voelde weer even kort de opwindende van mijn passie die werd gedoofd door het gevaar en het berouw en vervangen was door een heilzame angst die mijn normale karakter weer deed boven komen. Ik verbleef daar acht dagen. Na die acht dagen zou het werk van mijn neef klaar zijn en zou ik gedwongen zijn het huis te verlaten. Ik kon daar niet blijven als hij er niet meer was. Zelfs als men ermee zou hebben ingestemd dat ik bleef, zou ik er niet meer veilig zijn. Mijn verhaal deed de ronde, mijn signalement was door justitie overal verspreid. De agenten waren overal, van de kleine steegjes tot de grote doorgangswegen. Mijn gastheer was op de hoogte van die situatie en liet geen gelegenheid onbenut om me dat zo duidelijk mogelijk uit de doeken te doen. Mijn neef bood aan me te vergezellen naar Trois-Vierges. Er was daar een klooster voor meditatie waar ik dacht onderdak te kunnen krijgen. Ik stemde er vrijwillig mee in daar heen te gaan. Ik vertelde mijn gastheer van mijn besluit. Hij vond het een heel goed idee, vast omdat hij heel tevreden was van mij verlost te zijn. Ik vertrok dus met mijn neef naar Trois-Vierges. Ik werd ontvangen door de kloosterlingen. Ik weet niet wie degene is geweest die me aangegeven heeft, in elk geval werd ik in dit klooster aangehouden.

Voordat hij terechtgesteld werd, voerde men eerst de degradatie van zijn kerkelijke functie uit. De volgende ceremonie vond plaats. Om half acht in de ochtend, werd hij op een open kar

naar de terechtstellingplaats gebarcht. Hij was gekleed in het zwart en had een befje om. Eenmaal op het plein aangekomen, liet men hem uitstappen en zette hem op de onderste trede van de trap van de Saint-Lambertkerk. Daar waren een altaar, een miskelk en alle kleding voor een priester die het heilige offer gaat vieren, klaargelegd. De aangeklaagde had het traject van de gevangenis naar het plein afgelegd met een zelfverzekerde houding die zelfs wat arrogant leek. Bij het uit de kar stappen en het lopen naar het altaar liet hij zich niet van de wijs brengen. Hij kleepte zichzelf even koelbloedig om met achtereenvolgens het onderhemd, het priesteronderkleed, de armdecoratie, de stola en de overgooier en vroeg rustig of hij mocht gaan zitten in afwachting van de kerkhoogwaardigheidsbekleders die moesten komen om hem uit het priesterscollege te schrappen. De misdadiger knielde. De bisschop van Luik sprak tot hem. Hij toonde hem nogmaals de omvang van de misdaden waartoe hij in staat was geweest en waarvoor hij zijn kerkelijk ambt misbruikt had. Vervolgens kondigde hij aan dat hij geschrapt zou worden als priester en daarna aan de wereldlijke wetgeving overgeleverd zou zijn. Men nam hem zijn ringen en kruinsschering af en men ontdeed hem van zijn priesterlijke kleding. Tenslotte richtte de bisschop zich tot de schepenen. Hij zei hen dat de gevangenen nu in hun handen was, maar dat hij hen adviseerde genadig te zijn en het vergieten van bloed tot hem minimum te beperken. De sergeanten maakten zich meester van Pierlot die vanaf dat moment hun gevangene was. Men gaf hem burgerkleding aan en bracht hem naar de algemene gevangenis. Op dat moment liet hij de moedige houding die hij al die tijd had gehad, varen. Men las hem de veroordeling voor. Hij onderging zijn terechtstelling met berusting. Na een uur van enorm lijden maakte de bisschop van Luik een eind aan de terechtstelling door te verordenen dat men hem wurgde.

1) Beroemde en interessante rechtzaken met de veroordelingen die erop volgden ; opnieuw geredigeerd door M. Richer, Amsterdam ; M. Rey, 17720-1788, tome XX

2) In 1785 deed men nog aan het degraderen uit de priesterlijke orde in Luik. Het is geen gebruik meer in Frankrijk, hoewel nog aanwezig in een van de bepalingen en in het roomse recht. Sinds het begin van de XVIIe eeuw, begon dit gebruik te verdwijnen en ze is totaal in ongebruik geraakt aan het eind van de XVIIIe eeuw.

Vertaling: Dorine.